

Ruimtelijke onderbouwing

Uitkijktoren N69, Einderheide

projectnummer 0468161.100
definitief revisie 02
5 juli 2021

Ruimtelijke onderbouwing

Uitkijktoren N69, Einderheide

projectnummer 0468161.100

Definitief revisie 02
5 juli 2021

Auteurs

E. Boonman

C. Westerveld

Opdrachtgever

Gemeente Bergeijk
Burg Magneestraat 1
5571 HB BERGEIJK

datum vrijgave	beschrijving revisie 02	gecontroleerd	vrijgave
05-07-2021	definitief	EB	PK

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Het projectgebied	1
1.3	Geldend bestemmingsplan	2
1.4	Leeswijzer	2
2	Planbeschrijving	3
2.1	Nieuwe verbinding Grenscorridor N69 en Gebiedsimpuls	3
2.2	Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69	3
2.3	Projectplan Einderheide	4
2.4	Gebiedsbeschrijving	5
2.5	Projectbeschrijving	6
2.6	Vleermuisverblijfplaatsen	7
2.7	Ruimtelijke inpasbaarheid van de uitkijktoren	8
3	Beleidskader	10
3.1	Provinciaal en regionaal beleid	10
3.1.1	Omgevingsvisie Noord-Brabant	10
3.1.2	Interim omgevingsverordening Noord-Brabant	11
3.1.3	Regionale beleidsvisie Dag- en Verblijfsrecreatie De Kempen	12
3.2	Gemeentelijk beleid	14
3.2.1	Grenscorridor N69	14
4	Milieuhygiënische en planologische aspecten	15
4.1	M.e.r.-beoordeling	15
4.2	Bodem	15
4.3	Water	16
4.4	Natuur	17
4.5	Geluid	20
4.6	Luchtkwaliteit	20
4.7	Bedrijfshinder	21
4.8	Externe veiligheid	21
4.9	Archeologie en cultuurhistorie	23
4.10	Verkeer en parkeren	24
4.11	Kabels en leidingen	25
5	Uitvoerbaarheid	26
5.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	26
5.2	Economische uitvoerbaarheid en grondexploitatie	26

Bijlagen

- Bijlage 1: Uitgangspunten vleermuisverblijfsplaatsen uitkijktoren Einderheide (versie 2), Boskalis, 18 februari 2021.
- Bijlage 2: Quicksan flora en fauna uitkijktoren Einderheide, Bergeijk, MOS Ecologisch advies en onderzoek, 10 februari 2021.
- Bijlage 3: Uitgangspunten en resultaten AERIUS-berekening Uitkijktoren N69, Bergeijk, Antea Group, 12 maart 2021.
- Bijlage 4: Nota van zienswijzen en ambtshalve aanpassingen omgevingsvergunning Uitkijktoren Einderheide, gemeente Bergeijk, juli 2021.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de noordoostzijde van de gemeente Bergeijk wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd tussen Valkenswaard-Zuid en de A67 bij Veldhoven. Vanwege de aanleg van deze weg worden in de regio Grenscorridor N69 maatregelen uitgevoerd om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verbeteren. Eén van deze maatregelen is de realisatie van een uitkijktoren annex recreatieve icoon- en vleermuizentoren in het bosgebied van Einderheide. Dit gebied is gelegen aan de noordoostzijde van Riethoven in de gemeente Bergeijk. Deze ruimtelijke onderbouwing is bedoeld om het gewenste initiatief planologisch-juridisch mogelijk te maken.

1.2 Het projectgebied

Het projectgebied (figuur 1.1) ligt ten noordoosten van Riethoven aan de rand van bosgebied Einderheide. Ten oosten van het projectgebied ligt het nieuwe tracé van de N69. De locatie voor de uitkijktoren is gelegen aan een zandpad (Aartsepad) dat is gelegen tussen de Broekhovenseweg in het noorden en de Bosweg in het zuiden.

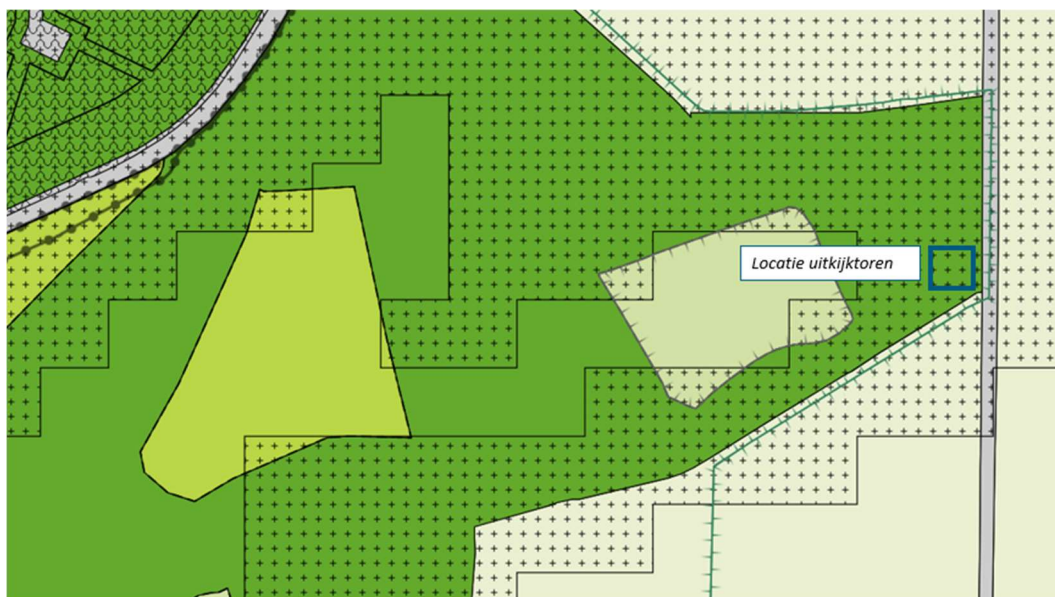
Figuur 1.1: Projectgebied (blauw omkaderd) aan de rand van Einderheide (Cyclomedia, 2021)

1.3 Geldend bestemmingsplan

Voor het projectgebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011', dat op 7 juli 2011 is vastgesteld door de gemeenteraad. Het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' is partieel herzien door vaststelling van de bestemmingsplannen 'Herziening Buitengebied Bergeijk 2014' (vastgesteld op 1 juli 2014) en '2^e herziening Buitengebied Bergeijk 2017' (vastgesteld op 1 juni 2017).

De gronden binnen het projectgebied (figuur 1.2) hebben de bestemming 'Bos'. Er geldt een dubbelbestemming Waarde – Archeologie 4.1 en een gebiedsaanduiding 'overige zone – ecologische hoofdstructuur' ter plaatse van een deel van het projectgebied. De geldende gebiedsaanduiding met beperkingen voor veehouderij is niet relevant voor het initiatief. Voorliggend initiatief is niet mogelijk op basis van het geldende bestemmingsplan, omdat de hoogte van het voorgenomen bouwwerk (uitkijktoren) hoger is dan toegestaan binnen de bestemming 'Bos'.

Om de strijdigheid op te heffen, is de gemeente Bergeijk voornemens een Wabo-vergunning aan te vragen en daarmee af te wijken van het vigerende bestemmingsplan. Hierdoor wordt de strijdigheid met het juridisch kader opgeheven.

Figuur 1.2: Projectgebied (blauw omkaderd) aan de rand van Einderheide (Cyclomedia, 2021)

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de planbeschrijving. In dat hoofdstuk wordt ingegaan op de relatie met de gebiedsimpuls Grenscorridor N69, op de bestaande situatie in het projectgebied en op de realisatie van een uitkijktoren. In hoofdstuk 3 wordt het initiatief getoetst aan het relevante beleid op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 beschrijft de relevante milieuhygiënische en planologische aspecten. In hoofdstuk 5 wordt tot slot ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het initiatief.

2 Planbeschrijving

2.1 Nieuwe verbinding Grenscorridor N69 en Gebiedsimpuls

De huidige N69 tussen Valkenswaard Zuid en de A2/N2 ten noorden van Aalst is in de afgelopen decennia overbelast geraakt, wat heeft geleid tot leefbaarheids- en bereikbaarheidsproblemen in de regio Grenscorridor N69. Om deze problematiek op te lossen wordt een nieuwe weg aangelegd, die langs de westzijde van Valkenswaard loopt en oostelijk van Westerhoven en Riethoven en ter hoogte van Veldhoven-West aansluit op de A67. Het provinciale inpassingsplan 'Nieuwe verbinding Grenscorridor N69', dat aanleg van de nieuwe weg mogelijk maakt, is door een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State op 13 juni 2018 onherroepelijk geworden. De aanleg van de weg is opgestart en in volle gang.

Maatregelen in regio Grenscorridor N69

Onderdeel van de aanleg van de nieuwe verbindingsweg is een pakket aan maatregelen in de regio Grenscorridor N69, bestaande uit:

- Nulplusmaatregelen: verkeerskundige maatregelen die tot doel hebben om de doorstroming op lokale wegen te verbeteren en met sluipverkeer verende maatregelen te bevorderen dat de juiste verkeersstroom sneller op de juiste route komt. Dit pakket bevat tevens maatregelen ter bevordering van het gebruik van de fiets en van (hoogwaardig) openbaar vervoer.
- Gebiedsimpuls: maatregelen die tot doel hebben een ruimtelijke kwaliteitsverbetering te realiseren in de regio. De gebiedsimpuls richt zich niet op verkeerskundige maatregelen, maar op maatregelen op het gebied van landbouw, natuur, landschap, water en recreatie.

De nulplusmaatregelen en de maatregelen die onderdeel zijn van de gebiedsimpuls zijn aanvullend op de mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn in verband met de aanleg van de nieuwe verbindingsweg. Omdat de maatregelen geen voorwaarde zijn voor het realiseren van de nieuwe verbindingsweg, maken ze geen deel uit van het provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe Verbinding Grenscorridor N69', maar zijn ze buiten het plangebied van dat plan gehouden. Het is aan de afzonderlijke gemeenten om de nulplusmaatregelen en de maatregelen die voortvloeien uit de gebiedsimpuls – voor zover noodzakelijk – juridisch-planologisch mogelijk te maken.

In de gebiedsimpuls gaat het om méér dan alleen verkeer. De bedoeling is dat aan de hele regio Grenscorridor N69 een ruimtelijke kwaliteitsimpuls wordt gegeven. Hiertoe is een integraal gebiedsplan opgesteld, waarin naast gebiedsimpuls- en landbouwkundige maatregelen ook de realisatie van Natuur Netwerk Brabant en de wateropgaven van Waterschap De Dommel zijn opgenomen. Daarnaast hebben de partners in de regio een aantal innovatieve projecten benoemd en beschreven. Zo heeft de gemeente Bergeijk in haar projectplan Einderheide (paragraaf 2.3) de wens uitgewerkt een uitkijktoren te realiseren met als doel het gebied Einderheide recreatief een impuls te geven en om de in de omgeving aanwezige soorten vleermuizen een verblijfplaats te bieden.

2.2 Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69

Het Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69 (november 2014) is een plan op planstudieniveau waarin een integraal pakket aan kwaliteit verbeterende maatregelen in de regio Grenscorridor N69 is opgenomen. Vanaf 2012 zijn voorstellen gedaan en uitgewerkt om in de hele regio maatregelen te treffen.

Op basis van een analyse van de kwaliteiten en kansen van het gebied is een ambitiekaart opgesteld. De cultuurhistorische landschapseenheden (beekdalen, essen, jonge heideontginningen en heide-/boscomplexen) vormen de fysieke basis van de kaart. Vanuit de kenmerken van deze gebieden is aangegeven wat de samenhangende mogelijkheden en kansen zijn voor landbouw, water, natuur, recreatie en landschap.

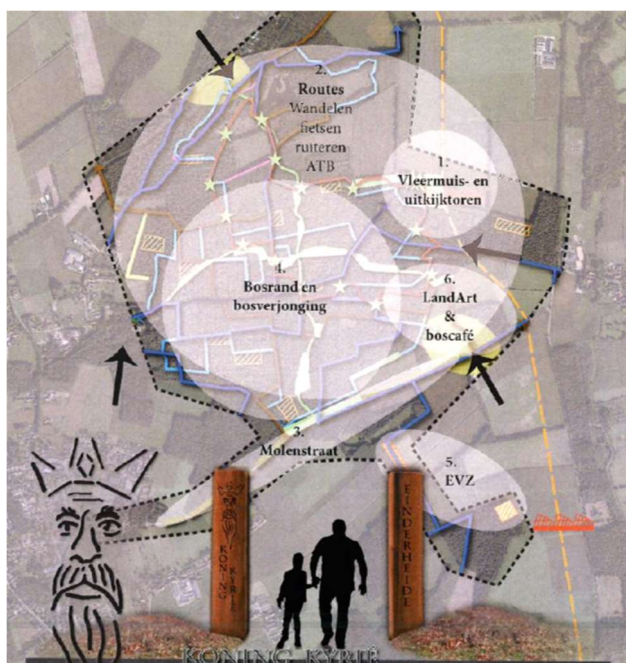
Op een ontwerpkaart is vervolgens een integraal ruimtelijk toekomstbeeld van de deelgebieden weergegeven bij realisatie van de gebiedsimpuls. Op deze kaart zijn onder meer de bestaande en nieuwe landschapselementen, de bestaande en nieuwe natuur en de netwerken aan (recreatieve) fiets- en wandelroutes weergegeven.

De realisatie van de uitkijktoren maakt onderdeel uit van het Integraal gebiedsplan Grenscorridor (IGP) N69 en is gelegen aan diverse recreatieve fiets- en wandelpadennetwerken.

2.3 Projectplan Einderheide

De gemeente Bergeijk heeft in het kader van de gebiedsimpuls N69 een projectplan opgesteld voor het bosgebied Einderheide. Hierin zijn de verschillende maatregelen voor het integrale gebiedsplan (IGP) nader uitgewerkt ten behoeve van de aanvraag voor financiële ondersteuning voor de Subsidieregeling gebiedsimpuls grenscorridor N69 van de provincie Noord-Brabant. De maatregelen geven het gebied Einderheide een recreatieve- en natuurlijke impuls. Het gaat om de volgende maatregelen:

1. Realisatie vleermuis- en uitkijktoren;
2. Realisatie wandel- en fietsroutes, rutterroutes en ATB-routes;
3. Laanbeplanting Molenstraat;
4. Bosrand en bosverjonging projecten;

Figuur 2.1: Overzicht van maatregelen binnen Projectplan Einderheide (gemeente Bergeijk, 2020)

Maatregelen 5 en 6 vallen niet binnen de scope van de Subsidieregeling gebiedsimpuls grenscorridor N69. De aanleg van een droge Ecologische Verbindingszone (5) wordt uitgevoerd als onderdeel van het Provinciaal Inpassingsplan voor de N69 en de Landart en het boscafé (6) worden vooralsnog om budgettaire redenen niet uitgevoerd.

Figuur 2.2: Tracé fiets- en voetpad Einderheide met weergegeven locatie uitkijktoren

De uitkijktoren die zowel recreanten kennis laat maken met het bosgebied en als huisvesting dient voor vleermuizen, maakt onderdeel uit van het Projectplan. Daarnaast leidt een van de nieuwe wandel- en fietsroutes (IGP maatregel 3.4 in Projectplan gemeente Bergeijk) langs de locatie van de uitkijktoren (figuur 2.2). Het in grijs weergegeven tracédeel ligt op de Bosweg. Ook op deze locatie komt een nieuw halfverhard fietspad (IGP maatregel 3.15). De uitkijktoren maakt daarmee onderdeel uit van de nieuwe recreatieve fiets- en wandelnetwerken in het bosgebied Einderheide.

2.4 Gebiedsbeschrijving

De locatie van de te realiseren uitkijktoren ligt binnen het gebied Einderheide ten noordoosten van de kern van Riethoven aan het onverharde Aartsepad. Het gebied Einderheide is een voormalig heidegebied wat op dit moment vooral bestaat uit bosgebied, voor het grootste deel aangeplant tussen 1840 en 1900. Het bosgebied gedomineerd door grove den en Corsicaanse den is daarnaast voornamelijk omgeven door agrarisch gebied met gras- en akkerland. Op circa 200 meter ten oosten van de beoogde locatie voor de uitkijktoren bevindt zich het tracé voor de nieuwe N69 (figuur 2.3).

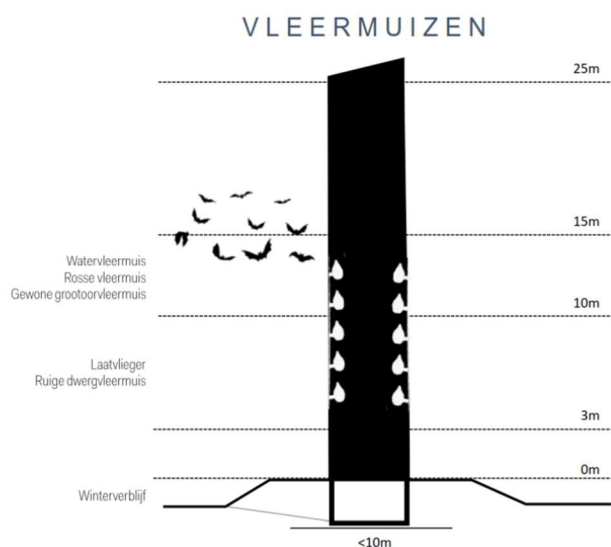

Figuur 2.3: Panorama beeld met het nieuwe tracé van de N69 ten oosten van locatie projectgebied (Brabant Projectatlas, z.d.)

2.5 Projectbeschrijving

De realisatie van een uitkijktoren aan de rand van het bosgebied Einderheide versterkt de recreatieve mogelijkheden voor het bosgebied. Tegelijkertijd dient de bouw van de toren om vleermuizen te huisvesten. Het doel van de bouw van de toren is dan ook tweeledig. De toren wordt ongeveer 26,5 meter hoog en staat op een voetafdruk van ongeveer 5 x 5 meter.

In de beoogde situatie biedt de toren voor bezoekers een uitzicht over bosgebied Einderheide en de weide omgeving. De locatie van de uitkijktoren ligt op vlieg- en foerageerroutes voor vleermuizen (paragraaf 2.5) en leent zich daarom goed voor de huisvesting van diverse vleermuissoorten. Het gaat hierbij om de volgende vleermuissoorten: de watervleermuis, rosse vleermuis, gewone grootvleermuis, de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis. De nesten van de vleermuizen worden geïntegreerd in de gevel uitgevoerd. Onderin de uitkijktoren wordt een kelder gebouwd (onder maaiveld) die als winterverblijf voor de vleermuizen dient (figuur 2.4).

Figuur 2.4: Verblijfsplaats voor verschillende vleermuissoorten (Boskalis et al.)

2.6 Vleermuisverblijfplaatsen

In de memo 'Uitgangspunten vleermuisverblijfsplaatsen uitkijktoren Einderheide (versie 2)' (d.d. 18 februari, 2021) van Boskalis is MOS Ecologisch Advies en Onderzoek ingegaan op de ontwerpeisen voor vleermuisverblijfsplaatsen in de uitkijktoren en de meerwaarde van het toevoegen van een winterverblijf aan de uitkijktoren. De bevindingen worden kort samengevat:

Ontwerpeisen verblijfsplaatsen in uitkijktoren

Om de kans op ingebruikname van de verblijfsplaatsen zo groot mogelijk te maken dient in het ontwerp zo veel mogelijk rekening te worden gehouden met de omstandigheden, kenmerken en eigenschappen van de 'natuurlijke' verblijfsplaatsen. Op basis van de ecologie van de doelsoorten en de bosrijke omgeving waar de uitkijktoren komt te staan, kunnen we stellen dat boombewonende soorten als vertrekpunt dienen te worden genomen. Het nabootsen van boomholtes en het natuurlijke karakter van bomen is daarbij een must (figuur 2.5). Het werken met hout biedt de mogelijkheid om voor de specifieke boombewonende soorten maatwerk verblijfsvoorzieningen te integreren zodat de natuurlijke omstandigheden zo dicht mogelijk worden benaderd. Hierbij dienen meerdere aantallen kunstmatige verblijfsplaatsen op een hoogte vanaf 4 tot 10 (-14) meter en aan meerdere zijden van de toren te worden aangebracht om zo voldoende variatie in microklimaat te kunnen aanbieden en de ingebruikname door vleermuizen te kunnen garanderen. Voor gebouw bewonende soorten is het gebruik van betimmering eveneens gewenst om een diversiteit aan nissen en holtes te creëren wat de vleermuizen de mogelijkheid biedt om tussen weg te kruipen. Ook door de ruwheid van houtdelen biedt het de dieren voldoende grip om te kunnen 'landen' en vervolgens weg te kruipen.

Figuur 2.5: Impressie verblijfslocaties van boombewonende vleermuizen en toepassing van hout

Meerwaarde winterverblijf in combinatie met uitkijktoren

Naast de zomer verblijfsfunctie voor vleermuizen heeft de gemeente Bergeijk ook de ambitie om in het gebied Einderheide een vleermuisbunker te bouwen om aanwezige vleermuissoorten de mogelijkheid te geven om te overwinteren. De doelsoorten die hiervoor in aanmerking komen zijn onder andere de Watervleermuis en Gewone grootoorvleermuis die in de zomerperiode tevens gebruik kunnen maken van de 'bovengrondse' zomer- en paarverblijfsplaatsen in de uitkijktoren. Daarnaast zal een dergelijk winterverblijf ook benut kunnen gaan worden door een soort als Franjestaart die recent al is waargenomen in het nabijgelegen bosgebied Heers maar op termijn ook door de Grijze grootoorvleermuis die de afgelopen jaren meerdere malen in de omgeving is

vastgesteld. Daarnaast is het aannemelijk dat de overige soorten, hoewel merendeels gebruik makende van andere type winterverblijven, ook in de ondergrondse voorziening kunnen worden aangetroffen.

Relevantie voor initiatief

In het houten ontwerp van de uitkijktoren door Next architecten is uitgegaan van een gelamineerde houtconstructie. Zo is rekening gehouden met de meerwaarde die hout biedt voor het huisvesten van vleermuizen.

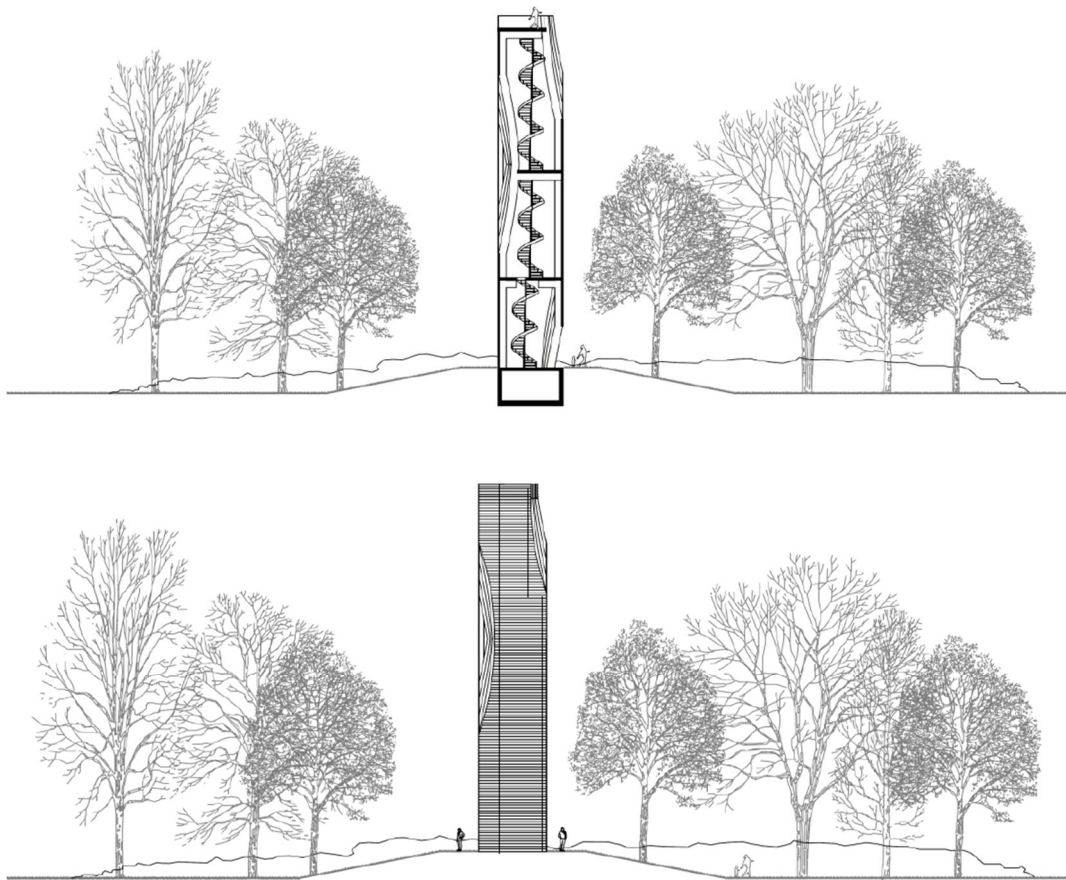
Bij voorliggend initiatief wordt het gewenste overwinterverblijf gecombineerd met de realisatie van de uitkijktoren. Dit is gunstig, omdat wordt verwacht dat de functionaliteit van de overwinterlocatie en de snelheid van ingebruikname door vleermuizen voor een groot deel wordt bepaald door de 'seizoensfuncties' voor de verschillende soorten vleermuizen bijeen te brengen op één locatie. In de memo is een nadere onderbouwing opgenomen voor de meerwaarde van deze combinatie.

2.7 Ruimtelijke inpasbaarheid van de uitkijktoren

Voor de realisatie van de uitkijktoren is rekening gehouden met de kwaliteiten van de omgeving. Zo wordt voor het grootste deel van het bouwwerk gebruik gemaakt van een gelamineerde houtconstructie die ervoor zorgt dat de toren opgaat in haar omgeving (figuur 2.6). In de toren komt een wenteltrap die de bezoekers naar het overzichtsplatform leidt (figuur 2.7). In de gevels van het bouwwerk kunnen verschillende vleermuissoorten zich huisvesten en in de winter kan dezelfde vleermuis overwinteren in het kelderverblijf.

Figuur 2.6: Impressie van de houten uitkijktoren (Next architecten, 2021)

Figuur 2.7: Voor en achterzijde van de uitkijktoren (Next architecten, 2011)

3 Beleidskader

3.1 Provinciaal en regionaal beleid

3.1.1 Omgevingsvisie Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben op 14 december 2018 de Brabantse Omgevingsvisie vastgesteld. De omgevingsvisie is opgesteld volgens de uitgangspunten van de nieuwe Omgevingswet (die naar verwachting in 2022 in werking treedt) en beschrijft de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. De provincie streeft in de omgevingsvisie naar het creëren van meerwaarde. Het handelen van de provincie is daarom gericht op het verknopen en verweven van opgaven en het zoeken naar synergie. Daarbij vindt de provincie het belangrijk om vanuit meerdere richtingen naar een ontwikkeling te kijken:

- Een ‘diepe’ manier van kijken: niet alleen kijken naar effecten op de bovenste laag in het hier en nu, maar de dynamiek en randvoorwaarden betrekken die de onderste lagen meegeven. Kijken op verschillende schaalniveaus en actief benutten van de factor tijd. Hierbij ook kijken naar het verleden, de geschiedenis van de lagen op een plek.
- Een ‘ronde’ manier van kijken: niet sectoraal kijken, maar combineren van opgaven en kansen zodat ontwikkelingen optimaal bijdragen aan een circulair, sterk en sociaal Brabant, waarin alle Brabanders zich prettig voelen. Kijken vanuit een gebiedsgerichte insteek, naar een balans tussen people, planet en profit.
- Een ‘brede’ manier van kijken: niet kijken vanuit één gezichtspunt, maar het betrekken van veel partijen, met al hun gezichtspunten, meningen, wensen, ideeën en belangen.

In de omgevingsvisie zijn één basisopgave en vier hoofdoggaven benoemd. De basisopgave is het werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit. De vier hoofdoggaven zijn:

- werken aan de Brabantse energietransitie;
- werken aan een klimaatproof Brabant;
- werken aan Brabant als slimme netwerkstad;
- werken aan een concurrerende, duurzame economie.

De omgevingsvisie gaat over de hele fysieke leefomgeving, heeft een integraal karakter en bevat geen sectorale beleidsdoelen. Concrete doelen voor bijvoorbeeld natuur, water, veiligheid, milieu, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit staan nog in de bestaande plannen van de provincie, bijvoorbeeld in de Svro en het provinciale verkeers- en vervoersplan. De provincie is bezig met het afstemmen van het sectorale beleid op de omgevingsvisie. Dit betekent dat aan de hand van de drie manieren van kijken wordt beoordeeld welke waarden moeten worden beschermd en hoe beleid kan worden vormgegeven. Het (sectorale) beleid wordt verder uitgewerkt in programma's en in de provinciale omgevingsverordening.

Provinciale gebiedsontwikkeling Grenscorridor N69

In de in 2010 vastgestelde Structuurvisie ruimtelijke ordening heeft de provincie negen provinciale gebiedsontwikkelingen benoemd waarvoor de provincie de rol van gebiedsregisseur en (mede-) ontwikkelaar op zich neemt en haar ontwikkelingsgerichte instrumenten inzet. Eén van deze gebiedsontwikkelingen is de Grenscorridor N69, waarvoor inmiddels een onherroepelijk provinciaal inpassingsplan geldt. In samenhang met de aanleg van de nieuwe verbinding tussen Valkenswaard-Zuid en de A67 worden in de regio Grenscorridor N69 diverse kwaliteit verbeterende maatregelen uitgevoerd, waaronder de realisatie van een uitkijktoren.

De realisatie van de uitkijktoren geeft recreanten de gelegenheid om het bosgebied Einderheide te verkennen en geeft vleermuizen een nestplaats. Daarmee draagt de realisatie bij aan een versterking van het landschap. Daarnaast is de toren onderdeel van de gebiedsimpulsmaatregelen zoals afgesproken voor de Grenscorridor N69. De realisatie van de uitkijktoren is in lijn met de Omgevingsvisie Noord-Brabant.

3.1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben op 25 oktober 2019 de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant vastgesteld. De Interim omgevingsverordening is in werking getreden op 5 november 2019 en bevat regels voor de fysieke leefomgeving. De regels hebben betrekking op ruimtelijke ordening, milieu, natuur, water, bodem en wegen. De Interim omgevingsverordening heeft de Verordening ruimte Noord-Brabant, de Provinciale milieuverordening, de Verordening natuurbescherming, de Verordening water, de Verordening ontgrondingen en de Verordening wegen vervangen. De Interim omgevingsverordening is beleidsneutraal van karakter. Dat betekent dat de regels uit de voorheen geldende verordeningen zijn gehandhaafd met het daarbij horende beschermingsniveau, en dat er in beginsel geen beleidswijzigingen zijn doorgevoerd. Er zijn alleen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd als die rechtstreeks voortvloeien uit vastgesteld beleid, bijvoorbeeld uit de Omgevingsvisie Noord-Brabant.

Rechtstreeks werkende regels voor burgers en bedrijven

In hoofdstuk 2 van de Interim omgevingsverordening staan rechtstreeks werkende regels voor burgers en bedrijven. Er gelden onder andere rechtstreeks werkende regels voor activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden, voor activiteiten rond provinciale wegen, voor ontgrondingen en voor handelingen die te maken hebben met bepaalde beschermde diersoorten. Ook voor het kappen van houtopstanden buiten de bebouwde kom en voor veehouderijen gelden rechtstreeks werkende regels.

Instructieregels voor gemeenten

In hoofdstuk 3 van de Interim omgevingsverordening zijn instructieregels voor gemeenten opgenomen. De instructieregels zijn overgenomen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en gelden voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken. De regels zijn een doorvertaling van het provinciaal beleid uit de Structuurvisie ruimtelijke ordening en de Omgevingsvisie Noord-Brabant.

Werkingsregels binnen het projectgebied

De gronden waarop de realisatie van de uitkijktoren is voorzien liggen (voor een deel) in diverse door de provincie aangewezen gebieden. Meerdere aanwijzingen zijn niet van toepassing op het initiatief, aangezien het geen veehouderij, koolstofwaterwinning of een agrarische ontwikkeling betreft. Ook worden met deze ruimtelijke onderbouwing geen regels vastgesteld, waar 'attentiezone waterhuishouding watersystemen' betrekking op heeft.

De aangewezen gebieden 'Natuur Netwerk Brabant' en 'Attentiezone waterhuishouding – instructieregels gemeenten – natuur en stiltegebieden' zijn wel van toepassing op het initiatief.

Natuur Netwerk Brabant

De provincie Noord-Brabant heeft in artikel 3.17 vier typen ontwikkelingen benoemd, die mogelijk zijn in het NNB. Het gaat hierbij om:

- a. nieuwe ontwikkelingen in het Natuur Netwerk Brabant, overeenkomstig artikel 3.18;
- b. het nee, tenzij-principe, overeenkomstig artikel 3.19;

- c. de saldo-benadering, overeenkomstig artikel 3.20;
- d. een kleinschalige uitbreiding, overeenkomstig artikel 3.21.

Artikel 3.18, lid 1, benoemt de voorwaarden voor een nieuwe ontwikkeling in het NNB (artikel 3.17, lid a): *Een bestemmingsplan kan bepalen dat het oprichten van kleinschalige bebouwing en bouwwerken ten behoeve van de natuurfunctie of het recreatieve medegebruik daarvan zijn toegestaan, als dit geen aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant.*

In paragraaf 4.10 is aangetoond dat het oprichten van de uitkijktoren niet leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB Einderheide. Daarnaast heeft de uitkijktoren nadrukkelijk twee doelen: de recreatieve mogelijkheden van het bosgebied Einderheide vergroten en verschillende vleermuissoorten huisvesten door het jaar heen. Daarmee past de oprichting van een uitkijktoren binnen artikel 3.18.

Attentiezone waterhuishouding natuur en stiltegebieden

In artikel 3.26 is bepaald dat een plan van toepassing op Attentiezone waterhuishouding functies en activiteiten dient uit te sluiten die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelstellingen van het NNB. Een plan dat betrekking heeft op artikel 3.26 voorziet tenminste in regels over:

- a. het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 60 centimeter beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist op grond van de Ontgrondingenwet;
- b. de aanleg van drainage ongeacht de diepte, tenzij het gaat om vervanging van een bestaande drainage;
- c. het verlagen van de grondwaterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
- d. het beperken van het buiten een agrarisch bouwperceel aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten.

De toren is gesitueerd op de oostelijke grens van de zone. Gezien de beperkte footprint van de toren, 25 m², wordt geen negatief effect verwacht op de hydrologische instandhoudingsdoelstellingen van het NNB op de projectlocatie. Er is ook geen vergunningplicht ten aanzien van ontgronden omdat deze kleiner is dan 2.000 m² en niet dieper dan 3m. Ten aanzien van een eventuele grondwateronttrekking geldt dat naar verwachting voor de realisatie van de kelder er een kortstondige onttrekking (bronbemaling) moet plaatsvinden. Deze kan plaatsvinden binnen de algemene regels waarvoor geldt dat de onttrekking niet meer bedraagt dan 10 m³ per uur, niet langer duurt dan een maand en de put niet dieper is dan 3 m. Hiervoor zal een melding worden gedaan bij Waterschap de Dommel.

Conclusie

Het initiatief voldoet aan de van toepassing zijnde regels uit de provinciale omgevingsverordening.

3.1.3 Regionale beleidsvisie Dag- en Verblijfsrecreatie De Kempen

Algemeen

Gelet op de toeristische eenheid die de gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden in De Kempen vormen, streven deze gemeenten naar één toekomstbeeld van de dag- en verblijfsrecreatie in de Kempen en naar eenheid in de (wettelijke) instrumenten van beleid die de gemeenten daarvoor gaan inzetten. Daartoe is de 'Regionale Beleidsvisie Dagrecreatie en

Verblijfsrecreatie De Kempen' (maart 2008) opgesteld. In deze visie zijn, op basis van een analyse van de bedrijfs- en ruimtelijke structuur van de toeristische recreatieve sector in De Kempen en een beleid- en trendanalyse, beleidsdoelen opgesteld:

- Het behouden en zo mogelijk nog verbeteren van de hoge kwaliteit van het toerisme en recreatie in de vier Kempengemeenten;
- Het stimuleren en mogelijk maken van nieuwe vormen van dag- en verblijfsrecreatie zowel bij bestaande als bij nieuwe aanbieders;
- Het verruimen van het toeristische aanbod met en op gebied van kunst en cultuur, sport en wellness;
- Een uitbreiding van de diversiteit van (met name het dagrecreatief) het toeristisch recreatief product;
- Het aanboren van nieuwe doelgroepen;
- Krachtenbundeling door het verbeteren van de samenwerking binnen de toeristisch recreatieve sector in De Kempen.

Gewenst profiel van de dag- en verblijfsrecreatie in de Kempen

In het beleidsdocument wordt aangegeven dat het gewenste toekomstige toeristisch recreatief profiel bestaat uit:

- Een grotere rol voor dagrecreatie met als doel een meer volledig toeristisch product en verblijfsklimaat. De relatieve groei van de dagrecreatie komt tot stand door zowel nieuwe (kleinschalige) initiatieven, evenementen, themaprojecten, als door uitbreiding van bestaande bedrijven, meer gebruik van het bestaande aanbod en een
- Een prominenter rol van de kernen
- Een groter aanbod bestaande uit samenwerking tussen bedrijven: meer arrangementen en cross-overs (innovatieve verbindingen)
- Meer samenhang in het aanbod (waardeketen)
- Een betere spreiding van de bezoekers over de seizoenen
- Een betere profilering van De Kempen als gebied voor de zakelijke markt: vergaderingen, productpresentaties, kleinschalige congressen / workshops.
- Een grotere diversiteit in de verblijfsrecreatie door het verlenen van medewerking aan vernieuwing van bestaande bedrijven en passende nieuwe bedrijvigheid toe te laten.

Vervolgens worden er kaders gesteld aan dagrecreatie (figuur 3.1):

Dagrecreatie	▪ Kleinschalige dagrecreatie: Oppervlaktemaat en inrichtingseisen van het terrein zijn maatwerk en afhankelijk van de aard van de recreatie met een maximum van 500m² bebouwde oppervlakte. ▪ Grootschalige dagrecreatie: Bij een oppervlakte van meer dan 500m² is sprake van maatwerk wat betreft max. maatvoering en wordt een vrijstellingsprocedure ex art. 19. lid 1 WRO gevolgd of een bestemmingsplanherziening. ▪ Mogen geen belemmering voor omliggende bedrijven en burgerwoningen zijn of overlast (geluid, licht, verkeer) veroorzaken. ▪ Mogen niet leiden tot aantasting van cultuurhistorische, landschappelijke of monumentale waarden, eerder dienen bij te dragen aan een versterking daarvan.
---------------------	--

Figuur 3.1: Uitsnede uit regionale beleidsvisie Dag- en Verblijfsrecreatie de Kempen

Relevantie voor initiatief

Het initiatief voorziet in een realisatie van een uitkijktoren voor zowel recreanten als de huisvesting van vleermuizen in het bosgebied van Einderheide. Einderheide wordt in de visie zelf niet genoemd. De realisatie van een uitkijktoren valt het meest te scharen onder 'dagrecreatie'.

Voor dagrecreatie is het van belang dat de uitbreiding daarvan in de Kempen voortkomt vanuit met name de kleinschalige initiatieven en dat het bebouwde oppervlak de 500 m² bij voorkeur niet overstijgt. Ook is het van belang dat de vorm van recreatie geen overlast veroorzaakt voor omliggende bedrijven en burgerwoningen en dat de recreatievorm indien mogelijk bijdraagt aan landschappelijke waarden.

In de nabijheid van de ontwikkellocatie zijn geen bedrijven of burgerwoningen die overlast kunnen ondervinden van de oprichting van een uitkijktoren voor recreatieve en ecologische doeleinden. Daarbij draagt het initiatief bij aan het versterken van de landschappelijke waarden van het bosgebied Einderheide, doordat het zowel huisvesting biedt voor vleermuizen als recreanten de mogelijkheid geeft om het bosgebied vanop afstand te bekijken. Daarmee voldoet het plan aan de regionale beleidsvisie Dag- en Verblijfsrecreatie De Kempen.

3.2 Gemeentelijk beleid

3.2.1 Grenscorridor N69

Zoals in hoofdstuk 2 is beschreven is de gemeente Bergeijk betrokken bij de Grenscorridor N69. In het kader van die grenscorridor is een pakket aan maatregelen samengesteld, deels verkeerskundig (nulplusmaatregelen) en deels gericht om een impuls te geven aan het gebied op het vlak van landbouw, natuur, landschap, water en recreatie.

Deze gebiedsimpulsmaatregelen zijn vastgelegd in een Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69. Hierin hebben partners van de Grenscorridor N69 voorstellen gedaan voor projecten die bijdragen aan een verbetering van het gebied voor de genoemde thema's. De gemeente Bergeijk is als partner aan de slag gegaan met het bosgebied Einderheide. Hiervoor zijn een aantal projecten in maatregelen uitgewerkt en deze maken onderdeel uit van het gemeentelijke Projectplan Einderheide.

Relevantie voor initiatief

De uitkijktoren annex recreatieve icoon- en vleermuizentoren maakt onderdeel uit van het Projectplan van de gemeente Bergeijk. De toren is gesitueerd aan nieuw te realiseren voet- en fietsroutes en wordt daarmee goed ingebed in de bosrijke omgeving. Met de realisatie van de uitkijktoren wordt een gebiedsgerichte impuls gegeven die bijdraagt aan de in de Grenscorridor N69 overeengekomen doelen.

4 Milieuhygiënische en planologische aspecten

4.1 M.e.r.-beoordeling

Algemeen

In onderdeel C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het omgevingsvergunning plan-m.e.r.-plichtig, project-m.e.r.-plichtig of m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen. Indien een activiteit onder de drempelwaarden blijft, dient alsnog een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden, waarbij onderzocht dient te worden of de activiteit belangrijke nadelige gevolgen heeft voor het milieu, gelet op de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Deze omstandigheden betreffen de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële (milieu)effecten.

Sinds 7 juli 2017 is een aanpassing van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Hierin is geregeld dat ook voor projecten die zijn opgenomen in bijlage D, maar beneden de drempelwaarden vallen, een besluit moet worden genomen of een MER nodig is. In dat kader wordt afgewogen of het plan - ondanks dat het ruim onder de drempelwaarde blijft - mogelijk toch belangrijke negatieve milieueffecten heeft, op basis van de eerder genoemde omstandigheden. Dit is een “vormvrije” mer-beoordeling.

Relevantie voor initiatief

De realisatie van een uitkijktoren komt niet voor op de C- of D-lijst van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage, zodat het opstellen van een m.e.r. of een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk is.

4.2 Bodem

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening gehouden te worden met de bodemgesteldheid in het projectgebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de beoogde functie en moet worden vastgesteld of er sprake is van een saneringsnoodzaak. In de Wet bodembescherming is bepaald dat indien de desbetreffende bodemkwaliteit niet voldoet aan de norm voor de beoogde functie, de grond zodanig dient te worden gesaneerd dat zij kan worden gebruikt door de desbetreffende functie (functiegericht saneren). Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd.

Relevantie voor initiatief

De uitkijktoren is geen bodemgevoelige functie in het kader van de Wet bodembescherming. Nader onderzoek is daarmee dan ook niet benodigd voor de realisatie van het initiatief.

Conclusie

De milieukundige bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.3 Water

Algemeen

Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht om een waterparagraaf op te stellen, waarin de resultaten van de watertoets worden opgenomen. In de waterparagraaf wordt verwoord hoe er in het plan rekening is gehouden met het aspect water, in relatie tot het waterbeleid en de waterhuishouding.

Beleid en regelgeving Waterschap De Dommel

Het projectgebied valt onder het beheer van Waterschap De Dommel. Het beleid van het waterschap is gericht op het zo lang mogelijk vasthouden van gebiedseigen water, gecombineerd met het zoveel mogelijk scheiden van schoon en verontreinigd water. Het beleid is opgenomen in het Water-beheerplan 2016-2021 'Waardevol Water'. Het waterbeheerplan beschrijft de doelen en inspanningen van het waterschap binnen de planperiode. Omdat de wateropgaven feitelijk niet veranderd zijn, zijn de thema's in het waterbeheerplan hetzelfde als de thema's in het waterbeheerplan 2010-2015. De vijf waterthema's zijn:

- Droge voeten: voorkomen van wateroverlast in het beheergebied, onder meer door het aanleggen van waterbergingsgebieden en het op orde brengen van regionale keringen.
- Voldoende water: voor zowel de natuur als de landbouw is het van belang dat er niet te veel en niet te weinig water is. Daarom reguleert het waterschap het grond- en oppervlaktewater. Natuurlijk water: zorgen voor flora en fauna in en rond beken en sloten door deze waterlopen goed in te richten en te beheren.
- Schoon water: zuiveren van afvalwater en vervuiling van oppervlaktewater aanpakken en voorkomen.
- Mooi water: stimuleren dat mensen de waarde van water beleven, door onder meer recreatief gebruik.

Bij nieuwe ontwikkelingen is het uitvoeren van een watertoets verplicht. Het Waterschap heeft de Handreiking Watertoets 2015 opgesteld, waarin is aangegeven welke onderdelen deel kunnen uitmaken van de waterparagraaf. Voor de verwerking van hemelwater hanteert het waterschap een voorkeursvolgorde: hergebruik - vasthouden/infiltreren - bergen en afvoeren - afvoeren naar oppervlaktewater - afvoeren naar de riolering.

De regels omtrent de waterhuishouding zijn opgenomen in de Keur 2021. Samen met de legger vormt de Keur het juridisch instrumentarium van het Waterschap. In de Keur zijn onder andere regels opgenomen met betrekking tot compensatiemaatregelen in het geval van een toename van het verhard oppervlak. Daarnaast zijn in de Keur gebods- en verbodsregelingen opgenomen die betrekking hebben op handelingen in en rond watergangen en waterkeringen die zijn opgenomen op de legger

Regels voor toename verhard oppervlak

In het geval van een toename van het verhard oppervlak dient te worden voldaan aan de regels die het waterschap hieraan stelt. Op grond van artikel 3.6 van de Keur van het waterschap is het verboden om zonder vergunning neerslag door toename van het verhard oppervlak of door afkoppeling van bestaand verhard oppervlak tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen. In de 'Algemene regels Keur Waterschap De Dommel 2021' is een vrijstelling van dit verbod opgenomen: er is geen vergunning nodig als de toename van het verhard oppervlak maximaal 500 m² bedraagt.

Beleid gemeente Bergeijk

Het beleid van de gemeente Bergeijk sluit aan op het landelijke en provinciale beleid en op het beleid van Waterschap De Dommel. Het belangrijkste uitgangspunt is dat nieuwe ontwikkelingen geen belemmering mogen vormen voor het vasthouden, bergen en afvoeren van water in het deelstroomgebied. Daarnaast is het van belang dat bij inpassing wordt voorkomen dat afwenteling op andere delen van het deelstroomgebied plaatsvindt. Nieuwe rioolstelsels van enige omvang dienen als (verbeterd) gescheiden stelsel te worden uitgevoerd. Verder dient bij nieuwe ontwikkelingen hemelwater, afkomstig van 'schoon' afvoerend oppervlak, waar mogelijk, te worden geïnfiltreerd. Hiervoor is een afkoppelkansenkaart bij de gemeente aanwezig.

Relevantie voor initiatief

In de huidige situatie zijn de gronden waarop de uitkijktoren wordt gerealiseerd, onverhard en in gebruik als bosgrond. In de directe omgeving van de uitkijktoren liggen geen waterbergingen of oppervlaktewateren zoals weergegeven in de legger van het waterschap de Dommel.

De uitkijktoren staat op een verharde basis van 5 meter bij 5 meter. Dat betekent dat het te verhard oppervlak ruim onder de grens van 2.000 m² blijft en dat compensatie, zoals beschreven in artikel 15 van de Keur van het waterschap, niet aan de orde is. Hemelwater stroomt vrij af naar omliggend onverhard terrein en infiltreert daar.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de realisatie van het initiatief.

4.4 Natuur

Algemeen

De wet- en regelgeving op het gebied van natuur kent twee sporen: een gebiedsgericht en een soortgericht spoor. In de Wet natuurbescherming is zowel de bescherming van soorten als de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Daarnaast zijn gronden die deel uitmaken van het Natuur Netwerk Nederland (in Noord-Brabant bekend onder de naam Natuur Netwerk Brabant) planologisch beschermd via het provinciaal beleid. In paragraaf 3.2.3 van deze toelichting is reeds ingegaan op de ligging van delen van het projectgebied in het NNB en de herbegrenzing en compensatie die hiermee samenhangen. Hierna wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het plan in het licht van de Wet natuurbescherming.

Quick scan flora en fauna

In het kader van de realisatie van de uitkijktoren heeft MOS Ecologisch Advies en Onderzoek heeft een quickscan flora en fauna uitgevoerd (d.d. 10 februari, 2021). Aanvullend is door Antea Group (2021) een stikstofonderzoek uitgevoerd. Hieronder volgen de belangrijkste bevindingen uit de onderzoeken.

Soortenbescherming

In het kader van de natuurtoets zijn de volgende soorten onderzocht:

- Broedvogels
- Vleermuizen
- Grondgebonden zoogdieren
- Reptielen
- Amfibieën
- Planten
- Vissen

- Vlinders en libellen
- Overige soorten

Voor de jaarrond beschermde broedvogelnesten, de vleermuizen en reptielen gelden maatregelen (onderstaande tabel). Aan deze maatregelen moet tijdens de uitvoering worden gehouden om aantasting van de soorten en een overtreding in het kader van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

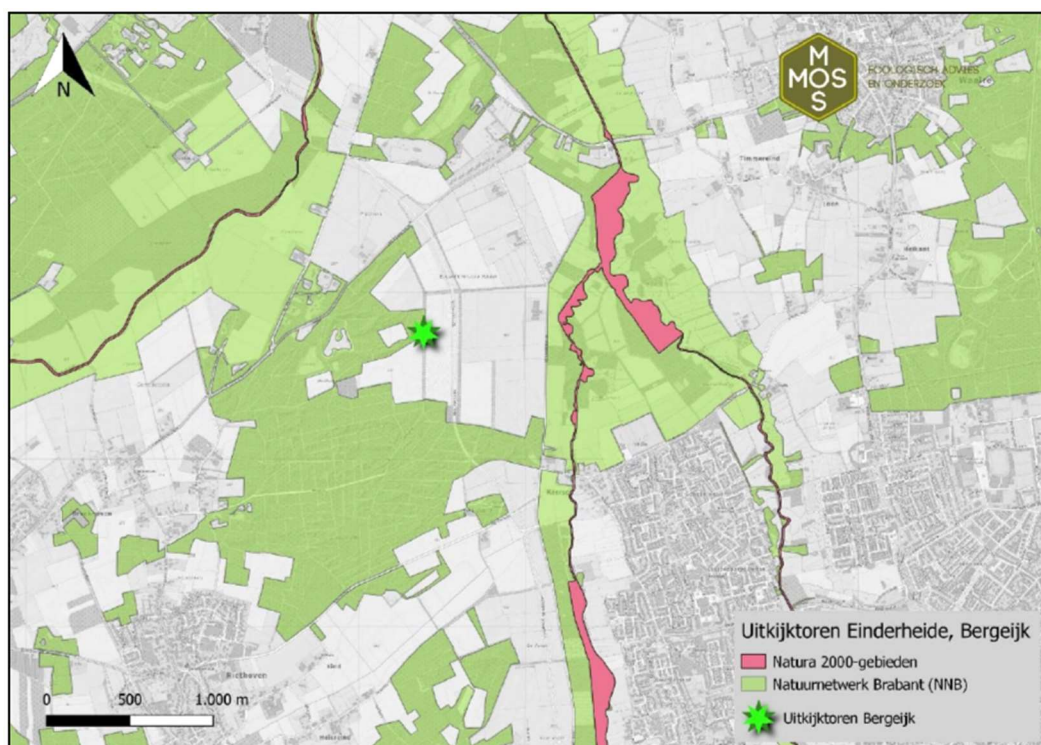
Tabel I. Samenvatting toetsing Wnb onderdeel soortenbescherming Uitkijktoren Einderheide, Bergeijk.

Soorten / Soortgroep	Functie	Effect	Maatregelen	Ontheffings-aanvraag/artikel
Jaarrond beschermde broedvogelnesten				
categorie 1t/m4	nestlocaties buizerd, sperwer, havik, ransuil	verstoring nestlocaties omgeving bouwlocatie	werkzaamheden starten of uitvoeren buiten het broedseizoen (15 maart-1 augustus); tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aanlichten van omgeving voorkomen	nee art. 3.1
categorie 5 en algemene soorten	nestlocaties binnen plangebied en holtebomen omgeving	door de voorgenomen (kap)werkzaamheden verdwijnen nestlocaties		
Vleermuizen				
boombewonende soorten	verblijfplaatsen in holtebomen in de directe omgeving van het plangebied	eventuele aantasting verblijfplaatsen door verlichting tijdens uitvoering	tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aanlichten van omgeving voorkomen tussen zonsondergang en zonsopkomst in de periode 1 april – 1 december	nee art. 3.5
diverse soorten	vliegroute/foerageergebied langs aangrenzende zandpaden, waaronder het Aartsepad	eventuele aantasting van vliegroute langs aangrenzende bomenlanen door verlichting tijdens uitvoering		nee art. 3.5
Reptielen				
hazelworm, levendbarende hagedis	leefgebied	zwervend exemplaar omgeving plangebied	In het kader van de zorgplicht verplaatsen bij onverhoopt aantreffen van zwervend individu	nee art. 1.11

Gebiedsbescherming – Natura 2000

De bouwlocatie van de toekomstige uitkijktoren is gelegen op circa 1.200m ten zuidoosten en 800m ten westen van gebieden die vallen onder het Natura 2000-gebied Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux. Dit betreffen onder ander de beekloop Run en (de omgeving van de) beekloop Keersop (figuur 4.1). Op basis van de afstand tot gebieden die behoren tot Natura 2000 en de schaal en aard van de ingreep worden negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffend gebied niet verwacht. Wel wordt geadviseerd een nadere onderbouwing op te stellen voor het effect van stikstofdepositie in de tijdelijke situatie zodat aantoonbaar geen sprake is van significante gevolgen voor stikstof gevoelige habitats en soorten.

De effecten van stikstofdepositie zijn aanvullend onderzocht en zijn beschreven bij 'stikstofonderzoek'.

Figuur 4.1: Locatie te realiseren uitkijktoren te Einderheide ten opzichte van Natura 2000 en het NNB (MOS, 2021)

Natuurnetwerk Brabant

Het bouwvlak van de te realiseren uitkijktoren is gelegen op de rand van een bosperceel dat deel uitmaakt van het NNB (figuur 4.1). Gezien de ligging van de locatie, de aard en schaal van de ingreep alsmede het beperkte ruimtebeslag, zal er met voldoende zekerheid geen sprake zijn van aantasting van de kernkwaliteiten van het NNB-gebied bij de bouw van de uitkijktoren. De recreatieve verbindingen via de wandelpaden zijn reeds bestaand gebruik waardoor er door de ingebruikname van de uitkijktoren geen aanvullende gevolgen voor het NNB zijn te verwachten. Doordat er bij het ontwerp van de uitkijktoren vleermuisvoorzieningen worden geïntegreerd, kan dit op termijn zelfs een bijdrage gaan leveren voor de lokale vleermuispopulaties. Nadere motivering in het kader van het NNB wordt niet noodzakelijk geacht.

Houtopstanden

Er worden bomen binnen het plangebied gekapt, maar deze hebben gezien de beperkte dikte en ontbreken van holtes, geen functie voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten zijn ook niet aanwezig.

Binnen het plangebied zijn op grond van de APV van de gemeente Bergeijk geen bomen aanwezig met een stamdiameter groter dan 40cm of bomen die vermeld staan op de gemeentelijke lijst met monumentale bomen. In dit geval is uitgesloten dat de te kappen bomen deel uitmaken van beschermde houtopstanden. In de quick-scan van MOS (2021) wordt aangegeven dat er in het kader van de Wnb mogelijk een kapmelding dient te worden gedaan.

De provincie Noord-Brabant verplicht een kapmelding en een herplantplicht bij een bos met een omvang van minimaal 10 are of een bomenrij van minimaal 21 bomen (buiten de bebouwde kom).

Dit is niet van toepassing op voorliggend project, waarmee er geen kapmelding benodigd is en geen herplantingsplicht geldt.

Stikstofonderzoek

Voor het initiatief is beoordeeld of deze significante effecten heeft voor de stikstofdepositie binnen daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden. Met het programma AERIUS Calculator 2020 is een berekening uitgevoerd om de gevolgen voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000 in beeld te brengen en te toetsen of de eventuele toename past binnen de eisen die gelden op grond van de Wet natuurbescherming. De berekening met memo (Antea Group, 2021) is als losse bijlage toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. Voor de voorgenomen ontwikkeling toont AERIUS Calculator voor de realisatiefase een bijdrage van +0,01 mol/ha/jaar. Echter, deze bijdrage vindt niet plaats op (bijna) overspannen hexagonen. Omdat er zowel in de realisatiefase als in de gebruiksfase geen sprake is van bijdragen op (bijna) overspannen hexagonen, kan gesteld worden dat significant negatieve effecten zijn uitgesloten. Het aspect stikstofdepositie staat nadere besluitvorming niet in de weg.

Conclusie

Met inachtneming van de maatregelen die van toepassing zijn in het kader van de soortenbescherming, vormt het aspect natuur geen belemmering voor de realisatie van het initiatief.

4.5 Geluid

Algemeen

De Wet geluidhinder biedt een toetsingskader voor het geluidsniveau op de gevels van geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen en scholen. De wet kent een ondergrens, de zogenaamde voorkeursgrenswaarde. Daarnaast is er in de wet een bovengrens opgenomen, de maximaal toelaatbare geluidbelasting. Indien de geluidbelasting hoger is dan deze waarde, is het realiseren van geluidgevoelige bestemmingen in principe niet mogelijk. Wanneer de geluidbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximaal toelaatbare geluidbelasting ligt, is het realiseren van geluidgevoelige bestemmingen aan beperkingen gebonden en alleen onder voorwaarden mogelijk.

Op basis van de Wet geluidhinder artikel 74 hebben alle wegen een geluidszone. Uitzondering hierop zijn woonerven en 30 km/uur gebieden. De zone is afhankelijk van het aantal rijstroken en of een weg binnen of buitenstedelijk is gelegen. Voor de bepaling van de maximale vast te stellen geluidbelasting houdt de Wet geluidhinder rekening met de ligging van de geluidgevoelige bestemmingen en wordt onderscheid gemaakt tussen stedelijk en buitenstedelijk gebied.

Relevantie voor initiatief

In dit geval wordt geen geluidsgevoelig object toegevoegd of gewijzigd. Derhalve worden de aspecten rail- en wegverkeerslawaaï buiten beschouwing gelaten. In de nabijheid van het projectgebied zijn geen gezoneerde industrieterreinen aanwezig.

Conclusie

De Wet geluidhinder vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.6 Luchtkwaliteit

Algemeen

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen) bevat de regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer is vastgelegd dat bestuursorganen bevoegdheden (zoals het vaststellen van een bestemmingsplan) mogen uitoefenen wanneer sprake is van één of meer van de volgende gevallen:

- a. er is geen sprake van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden;
- b. de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht verbetert of blijft ten minste gelijk;
- c. het plan draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht;
- d. de ontwikkeling is opgenomen in een vastgesteld programma, zoals het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Niet in betekenende mate

Een nadere uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het begrip 'niet in betekende mate' is vastgelegd in het 'Besluit niet in betekende mate' en de 'Regeling niet in betekenende mate'. Als regel geldt dat projecten die minder dan 3% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀ bijdragen (3% van 40 µg/m³ ofwel 1,2 µg/m³) als 'niet in betekenende mate' kunnen worden aangemerkt. Voor deze projecten kan een toetsing aan de grenswaarden dus achterwege blijven. In de Regeling zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als 'niet in betekenende mate' worden aangemerkt.

Besluit gevoelige bestemmingen

In aanvulling op de Wet milieubeheer en het 'Besluit niet in betekenende mate' geldt het Besluit gevoelige bestemmingen. Het Besluit gevoelige bestemmingen richt zich op de bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijnstof en stikstofdioxide: met name kinderen en ouderen. Indien een 'gevoelige bestemming' (zoals een school, kinderdagverblijf of verzorgingstehuis) wordt gerealiseerd binnen de onderzoekszone van een rijksweg (300 meter vanaf de rand van de weg) of een provinciale weg (50 meter vanaf de rand van de weg) is altijd – ook als het initiatief 'niet in betekenende mate' bijdraagt – een toetsing aan de grenswaarden nodig. Als blijkt dat er geen sprake is van een (dreigende) overschrijding van grenswaarden, mogen de 'gevoelige objecten' worden gerealiseerd binnen de onderzoekszone.

Relevantie voor initiatief

Gelet op de aard en omvang van dit project in vergelijking met Wet Milieubeheer beschreven voorgenoemde categorieën, kan worden aangenomen dat het project 'niet in betekenende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Uit de geraadpleegde NSL Monitoringstool blijkt dat in de omgeving van het projectgebied, langs wegen geen overschrijdingen van de grenswaarden aan de orde zijn. Een overschrijding van de grenswaarden is ook in de toekomst (na realisatie nieuwe N69) niet te verwachten. Tevens wordt opgemerkt dat de functie niet valt onder het Besluit gevoelige bestemmingen.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.7 Bedrijfshinder

Algemeen

Bedrijven kunnen hinder veroorzaken voor hun omgeving, bijvoorbeeld in de vorm van geluidhinder, geurhinder of stofhinder. Als in een bestemmingsplan nieuwe bedrijfsactiviteiten worden toegestaan of als een nieuw gevoelig object wordt toegelaten in de omgeving van bestaande bedrijven moet worden getoetst of er sprake is van belemmeringen.

Relevantie voor initiatief

In de nabije omgeving (een straal van 400 meter) van het projectgebied liggen geen bedrijven of woningen.

Conclusie

Er zijn geen bedrijven of functies die in hun bedrijfsvoering worden belemmerd door de realisatie van een uitkijktoren.

4.8 Externe veiligheid

Algemeen

Externe veiligheid betreft het risico dat aan bepaalde activiteiten is verbonden voor niet bij die activiteit betrokken personen. Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beheersen van risicovolle bedrijfsactiviteiten en van risicovol transport. Het gaat daarbij om de bescherming van individuele burgers en groepen tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het veiligheidsbeleid in Nederland is gebaseerd op een tweetal begrippen, het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat één persoon, die onafgebroken en onbeschermd op een plaats langs een transportroute of nabij een inrichting verblijft, komt te overlijden als gevolg van een incident met het vervoer, de opslag en/of de handeling van gevaarlijke stoffen. Daarbij geldt dat de omvang van het risico bepaald wordt door de afstand, waarbij geldt: hoe groter de afstand, des te kleiner het risico. De risico's worden weergegeven in PR-risicocontouren.

Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is de kans per jaar dat een groep van 10 of meer personen in de omgeving van een transportroute of een inrichting waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in één keer het (dodelijk) slachtoffer wordt van een ongeval. In tegenstelling tot het plaatsgebonden risico geldt voor het groepsrisico geen grenswaarde maar een oriëntatiewaarde. Deze oriëntatie-waarde kan gezien worden als een streefwaarde en heeft geen juridische status. Het overschrijden van de oriëntatiewaarde is mogelijk mits dit in de besluitvorming door het bevoegd gezag wordt gemotiveerd.

Risicobronnen

Risicobronnen kunnen worden onderscheiden in risicovolle inrichtingen (waaronder lpg-tankstations), vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Om voldoende ruimte te scheppen tussen een risicobron en objecten die risico lopen (kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten) moeten vaak afstanden in acht worden genomen. Ook ontwikkelingsmogelijkheden die ingrijpen in de personendichtheid kunnen om onderzoek vragen. Het beoordelingskader voor risicovolle inrichtingen wordt gevormd door het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Voor het

vervoer van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe veiligheid transport-routes (Bevt), waarin de Basisnetten voor weg, spoor en water zijn vastgelegd. Voor buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Relevantie voor initiatief

Aan hand van de Risicokaart (www.risicokaart.nl) is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In figuur 4.2 is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het projectgebied en omgeving weergegeven. Ten noordoosten van het projectgebied ligt een buisleiding, maar het projectgebied ligt niet binnen de zone voor externe veiligheid.

Figuur 4.2: Uitsnede risicokaart.nl voor projectgebied en omgeving

Conclusie

Er bevinden zich in de directe omgeving van het projectgebied geen risicobronnen. Daarmee is het initiatief in overeenstemming met wet- en regelgeving inzake externe veiligheid en vormt het aspect externe veiligheid geen belemmering.

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

Algemeen

Het grondgebied van Bergeijk kent een rijke historie, waardoor veel cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle elementen aanwezig zijn. Naast een rijk archeologisch bodemarchief zijn onder andere de historische lintstructuren, de opbouw van het landschap en de aanwezigheid van monumentale en beeldbepalende gebouwen van cultuurhistorische betekenis. Gemeenten zijn grotendeels verantwoordelijk voor het behoud van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed. Om inzicht te krijgen in de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden is door de Kempengemeenten en A2-gemeenten een gezamenlijk erfgoedplan opgesteld. Het erfgoedplan bevat een uitgebreide inventarisatie van de archeologische en cultuurhistorische (verwachtings)waarden binnen het grondgebied van de betrokken gemeenten en een aanzet voor een integraal cultuurhistorisch beleid. De Erfgoedverordening gemeente Bergeijk 2016 is op 22 december 2016 vastgesteld.

Erfgoedkaart

De erfgoedkaart behorende bij het erfgoedplan bestaat uit drie delen: een inventarisatiekaart (die op zijn beurt is onderverdeeld in kaarten betreffende het archeologisch, historisch en fysisch landschap en een verstoringenkaart), verwachtingen- en waardenkaarten voor archeologie en

cultuurhistorie en beleidskaarten voor archeologie en cultuurhistorie. Op de beleidskaarten zijn de inventarisatie en waardering van archeologische en cultuurhistorische elementen samengebracht en geconcretiseerd. De beleidskaarten vormen de basis voor het gemeentelijk beleid op het gebied van cultuurhistorie en kunnen worden vertaald in bestemmingsplannen.

Archeologische beleidskaart

Op de archeologische beleidskaart, die deel uitmaakt van de erfgoedverordening, zijn de archeologische (verwachtings)waarden voor het hele gemeentelijk grondgebied in beeld gebracht. Op basis van een analyse van landschappelijke, bodemkundige en archeologische informatie is een vlakdekkende kaart opgesteld. Binnen het grondgebied van de gemeente Bergeijk is een aantal terreinen met een monumentale status aanwezig en bevinden zich diverse gebieden van archeologische waarde. Daarnaast kunnen vier archeologische verwachtingszones worden onderscheiden. Ook kunnen gebieden worden aangemerkt waarvoor geen archeologische verwachting geldt.

Op de beleidskaart wordt onderscheid gemaakt in 7 categorieën:

- categorie 1: archeologische monumenten;
- categorie 2: gebied van archeologische waarde;
- categorie 3: gebied met hoge verwachting (historische kernen en linten);
- categorie 4: gebied met hoge verwachting;
- categorie 5: gebied met middelhoge verwachting;
- categorie 6: gebied met lage verwachting;
- categorie 7: gebied zonder archeologische verwachting.

Voor elke categorie zijn ondergrenzen vastgesteld. Voor bodemingrepen die groter zijn dan een bepaalde oppervlakte (variërend van 100 tot 25.000 m²) en dieper reiken dan een bepaalde diepte onder maaiveld (0,30, 0,40 of 0,50 meter) is archeologisch onderzoek verplicht. Binnen het projectgebied komt categorie 4.1 voor.

Relevantie voor initiatief (archeologie)

In artikel 26 van het vigerende bestemmingsplan 2^e Herziening Buitengebied Bergeijk 2017 is opgenomen welke bouwregels gelden voor gronden met Waarde – Archeologie 4.1. In artikel 26.2, lid a is opgenomen dat:

Voor het bouwen overeenkomstig de regels voor de andere op deze gronden voorkomende bestemmingen dient de aanvrager van een omgevingsvergunning voor het bouwen van bouwwerken met een oppervlakte groter dan 500 m² en een diepte van meer dan 0,3 m onder maaiveld, een rapport te overleggen waarin de archeologische waarden van de gronden die blijken de aanvraag zullen worden verstoord, naar oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate zijn vastgesteld.

Voorliggend initiatief voorziet in een bouwwerk met een oppervlakte kleiner dan 500 m². Een archeologisch onderzoek is dan ook niet benodigd.

Relevantie voor initiatief (cultuurhistorie)

In de omgeving van het projectgebied liggen diverse historische geografische lijnen (figuur 4.3). Zo is het Aartsepad een lijn van hoog historisch geografisch belang. Het realiseren van een uitkijktoren tast deze en andere geografische lijnen niet aan.

Figuur 4.3: Ligging projectgebied binnen Cultuurhistorische Waardenkaart provincie Noord-Brabant

Conclusie

De aspecten archeologie en cultuurhistorie vormen geen belemmering voor de realisatie van het initiatief.

4.10 Verkeer en parkeren

De uitkijktoren wordt gerealiseerd als onderdeel van een toeristische infrastructuur (zie ook paragraaf 2.3) in Eindereinde, het is geen toeristisch recreatieve trekker op zichzelf. Vanwege de ligging aan het zandpad is de verwachting dat hoofdzakelijk wandelaars en fietsers de toren zullen bezoeken. De uitkijktoren sluit aan bij de (nieuwe) recreatieve routestructuren in het gebied. Bezoekers kunnen hun fiets tijdelijk in de omgeving van de uitkijktoren stallen, voor wanneer zij de toren willen beklimmen. De oprichting van de uitkijktoren leidt dan ook niet tot een toevoeging van het aantal gemotoriseerde verkeersbewegingen in de nabije omgeving of tot de benodigde aanleg van autoparkeerplaatsen.

Bezoekers van Einderheide die met de auto komen, kunnen hiervoor terecht bij de bestaande parkeerplaatsen die ten noorden en ten zuiden van het projectgebied zijn gelegen. Aan de noordkant is bij de Broekhovenseweg en bij de Visvijver ruimte om de auto te parkeren. Vanaf hier kan een bezoeker via de nieuw aan te leggen recreatieve fietspaden naar de uitkijktoren lopen. Aan de zuidkant kunnen bezoekers parkeren ter hoogte van de Keersopperdreef-Keersop en bij het terrein ter hoogte van het Polvokamp.

4.11 Kabels en leidingen

Algemeen

In de ondergrond ligt een groot aantal kabels en leidingen. Een deel van deze leidingen is planologisch relevant, gelet op de externe veiligheidsrisico's (bijvoorbeeld bij gasleidingen en brandstofleidingen, gereguleerd via het Besluit externe veiligheid buisleidingen) of het belang van de leidingen voor de aan- en afvoer van drinkwater of rioolwater (grotere waterleidingen en rioolpersleidingen). Ook hoogspanningslijnen vergen planologische bescherming.

Relevantie voor initiatief

Uit paragraaf 4.8.2. blijkt dat er geen planologisch relevante kabels en leidingen ter hoogte van het projectgebied liggen.

Conclusie

Het aspect kabels en leidingen vormt geen belemmering voor de realisatie van de uitkijktoren.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Van 20 mei tot en met 30 juni 2021 heeft de ontwerp omgevingsvergunning Uitkijktoren Einderheide ter inzage gelegen. Hier is één zienswijze en een reactie van het waterschap op ontvangen. Deze zijn in deze Nota van Zienswijzen en ambtshalve aanpassingen kort samengevat weergegeven en van een reactie voorzien. De vergunning behoeft naar aanleiding van de ingediende reacties geen aanpassing. De ruimtelijke onderbouwing is op verzoek van het waterschap aangevuld.

5.2 Economische uitvoerbaarheid en grondexploitatie

Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden vastgesteld welke kosten de gemeente en de initiatiefnemer op zich nemen. De gemeente heeft hierbij de onderzoek verplichting om de financieel-economische uitvoerbaarheid van het plan te toetsen.

De gemeente is zelf initiatiefnemer van de uitkijktoren. De financiering voor de realisatie van de uitkijktoren is onderdeel van de gebiedsimpuls grenscorridor N69. Daarmee is in voldoende mate aangetoond dat het initiatief economisch uitvoerbaar is.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. ellen.boonman@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.